

Nr 116.

Ankom till riksdagens kansli den 17 maj 1929 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående beredande av viss ytterligare avskedsersättning åt förutvarande poliskonstaplar vid flottans varv.

(1:a avd.)

Uti en inom andra kammaren av herr *E. Andersson* i Stockholm väckt motion (nr 317) har hemställts, att riksdagen må tillerkänna i motionen avsedda f. d. befattningshavare en ytterligare avskedsersättning med ett belopp, utgörande 50 procent av vad som förut tilldelats dem.

Till stöd för sin framställning har motionären anfört följande:

»I 1925 års försvarsbeslut ingick även att poliskonstaplar vid flottans varv skulle avskedas.

Representanter för ifrågavarande konstaplar hava anfört bland annat följande:

'Poliskonstapel vid flottan är i rang jämnställd med underofficer av 2 graden. Underofficer är anställd medelst fullmakt, poliskonstapel medelst förordnande. På grund av dessa olika anställningsformer hava vi icke erhållit samma förmåner som underofficerare, utan till och med blivit ställda efter underbefäl av manskap. Vi hava samtliga varit fast anställda vid försvarsverket och för flera år sedan varit underbefäl. Då vi sedan fortsatt såsom civilmilitärer vid samma verk och varit ordinarie poliskonstaplar cirka 10 år och däröver, torde vi hava gjort oss förtjänta av samma förmåner som underofficer, vilken innehaft sin fullmakt ett par år, eller måhända kortare tid.

Försvarsrevisionen yttrade i sitt betänkande, att särskild hänsyn borde tagas till sådana befattningshavare, som inriktat sig på längre sikt och vilkas anställning vore av mera fast natur, därvid särskilt nämndes flottans poliskår. Vi torde näppeligen kunna anse oss hava blivit behandlade med någon särskild hänsyn, då vi ej erhållit samma förmåner som underofficerare utan blivit inrangerade bland varvets månadslönare. Det är dock en avsevärd skillnad på anställningsformen, vad beträffar polisen och varvets månadslönare, då polisen är uppförd på av riksdagen fastställd stat.

Månadslönare däremot kan varvschefen anställa och avskeda efter behov.

Motivet för minskningen av poliskåren var den, att kostnaderna för bevak-

ningstjänsten skulle nedbringas. För bevakningstjänsten utom varvet vid Stockholms station erfordrades tre poliskonstaplar. Numera fullgöres denna tjänst, åtminstone tidvis, av fem korpraler. Alltså ställer sig denna bevakning minst lika dyrbar med militär som med polis. Tillvägagångssättet att avskeda en ordinarie befattningshavare, som dessutom är familjeförsörjare, från den tjänst han innehaft i många år och besätta platsen med annan, ogift person, torde vara stridande mot vanlig praxis och allmän folkmening.

Som vi samtliga uppnått sådan hög levnadsålder, att vi ej kunna erhålla anställning vid annan poliskår eller annat vare sig statligt eller kommunalt verk samt då vår tjänst hindrat oss att utbilda oss i något särskilt yrke, är ställningen för oss mycket svår.

Bifogade uttalanden från en del statsmyndigheter giva även vid handen, att det anses berättigat med ersättning utöver den som lämnats.

Den omständigheten, att ifrågakommande befattningshavare, då de icke kunna erhålla anställning vid polisväsendet, samt att de icke hava annat yrke och sålunda hava ringa förutsättning att erhålla annan anställning, synes motivera, att de beredas någon ytterligare ersättning från staten.»

Vid motionen hava fogats utdrag av yttranden i ärendet från varvschefen vid flottans station i Stockholm och poliskommissarien vid samma station av följande lydelse.

Varvschefen vid
flottans station i Stockholm.

»Erfarenheten från den hittills gångna tiden efter polispersonalens minskande synes också giva vid handen, att bevakningen blivit sämre och i vissa fall varit otillfredsställande. Alltför stora intressen av såväl ekonomisk som militär natur stå emellertid här på spel för att det kan anses vara klokt att vedervåga dem för en ringa och ganska tvivelaktigt besparing. På grund härav och jämväl med anledning av den gjorda framställningen synes vara skäl att taga i allvarligt övervägande, huruvida icke en återgång åtminstone i någon utsträckning till den gamla organisationen borde komma till stånd. Skulle åter någon återgång till det gamla icke kunna ifrågakomma, torde det vara rimligt, att de fem f. d. poliskonstaplar, som i ovan berörda yttrande från chefen för ekipagedepartementet därtill ifrågasättas, beredas någon ytterligare ersättning. Den omständigheten att sökandena fortsatt sin anställning vid annan del av krigsmakten och i civilmilitär tjänst synes mig, i likhet med vad sökandena framhållit, ej ägnad att helt utesluta dem från rätt till jämförelse med personal, som under fortsatt anställning i militär tjänst avancerat till underofficerare.»

Poliskommissarien vid
flottans station i Stockholm.

»Den ringa engångsersättningen utgör helt naturligt en synnerligen liten ersättning för mistad anställning, särskilt med hänsyn till att de sökande, på grund av uppnådd levnadsålder, numera icke kunna skaffa sig likartade anställningar på annat håll. Den gjorda framställningen synes mig därför vara synnerligen behjärtansvärd.

En rationell lösning av föreliggande spørsmål skulle givetvis vara, att nu-

varande militära bevakning av stationen utom varvet och delvis inom varvet utbyttes mot polisbevakning och att sökandena till erforderligt antal ånyo anställdes vid poliskåren. En dylik lösning skulle minska nuvarande kostnader för samma bevakning, samtidigt med att bevakningen bleve effektivare och de nu klagande f. d. poliskonstaplarna troligen bleve nöjda med förhållandena. Då emellertid en sådan lösning av formella skäl troligen icke låter sig göra, hemställas att sökandena i annan form erhålla den ytterligare kompensations som föreliggande omständigheter kunna möjliggöra.»

Då utskottet måste finna det vara ur principiell synpunkt olämpligt, att ytterligare gottgörelse i form av avskedsersättning lämnas omförmälda f. d. befattningshavare, kan utskottet icke tillstyrka motionärens framställning. Emellertid har det syntts utskottet önskvärt, att ovan berörda förslag, som framlagts av varvschefen vid flottans station i Stockholm och poliskommissarierna vid samma station, toges under närmare övervägande av Kungl. Maj:t. Därest det därvid skulle visa sig ändamålsenligt, att dessa förslag i en eller annan form genomföras, synas här ifrågasvarande f. d. befattningshavare kunna erhålla förnyad anställning. Utredning härom synes böra ske genom Kungl. Maj:ts försorg.

*Utskottets
yttrande.*

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

a) att herr Anderssons i Stockholm förevarande motion II: 317 icke må av riksdagen bifallas;

b) att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t må verkställa utredning rörande ändamålsenligheten av att helt eller delvis utbyta den nuvarande militärbevakningen av flottans stationer mot polisbevakning samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må giva anledning.

Stockholm den 17 maj 1929.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 115.